

УДК 371.315:330

Наталія Шведа

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВИБІР ОПТИМАЛЬНОГО МЕТОДУ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ МАГІСТРІВ-ІНОЗЕМЦІВ

Nataliia Shveda

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

SELECTION OF THE OPTIMAL METHODS OF TEACHING ECONOMIC DISCIPLINES FOR FOREIGN MASTER DEGREE STUDENTS

У педагогічній літературі відображено багато різних методів викладання, які придатні для роботи як із українськими студентами, так із студентами-іноземцями. Але які з них містять найкращі навчальні можливості, зокрема для магістрів-іноземців? Цікавий підхід щодо оптимальних навчальних методів запропонував Ю. К. Бабанський, з яким автор цілковито погоджується. Він складається з семи кроків:

1. Прийняття рішення про те, чи буде магістр вивчати матеріал самостійно чи під керівництвом педагога; якщо студент може без зайвих зусиль і витрат часу достатньо глибоко вивчити матеріал самостійно, допомога викладача може бути непотрібною. В іншому випадку вона необхідна.

2. Визначення оптимального співвідношення репродуктивних методів навчання, якими передбачено запропонувати студентам «готові знання» (згодом викладач закріплює їх багаторазовим повторенням) і продуктивних методів, які передбачають самостійний пошук знань. Зокрема, до цих методів зараховують проблемне викладання, частково-пошукові і дослідницькі методи викладання. Якщо є умови і наявна готовність студентів, то перевагу необхідно надавати саме продуктивним методам.

3. Визначення співвідношення індуктивної (передбачає перехід від одиничного до загального) і дедуктивної (передбачає перехід від загального до конкретного) логіки аналітичного (передбачає виокремлення частини з цілого) і синтетичного (передбачає поєднання виокремлених аналізом елементів або властивостей в єдине ціле) шляхів пізнання. Вони є найбільш близькими до наукового викладу та вчать магістрів-іноземців робити висновки з вивченого матеріалу та застосовувати його в подальшому.

4. Міри і способи поєднання словесних, наочних, практичних методів, що вказує на необхідність залучення всіх органів сприйняття для отримання більшої кількості знань.

5. Рішення про необхідність введення методів стимулювання діяльності студентів, що передбачає підвищення ефективності навчання.

6. Визначення «точок», інтервалів, методів контролю і самоконтролю, що не дає можливості студентам не вивчати предмет.

7. Обмірковування запасних варіантів на випадок відхилення реального процесу навчання від запланованого.

Які б методи навчання не використовували педагоги для підвищення ефективності освіти магістрів-іноземців, важливо створити такі умови, в яких студент має бути активним та зможе повною мірою виявити свої можливості і здібності. Універсальних і ефективних методів викладання не існує. Усі відомі методи навчання мають свої сильні та слабкі сторони, що вказує на необхідність їх оптимального поєднання в навчальному процесі. Саме тому залежно від сприйнятливості студента і знань, які він набув раніше, процес навчання може бути активним (студент бере участь як суб'єкт власного навчання) або пасивним (студент відіграє тільки роль об'єкта впливу).

Загалом якість освіти магістрів-іноземців складається з якості навчання і якості виховання. Якість виховання досягаємо завдяки плідній співпраці студентського товариства, куратора групи та керівництва навчального закладу. Якість навчання може бути досягнута тільки в результаті забезпечення ефективності кожної сходинок навчання: сприйняти – осмислити – запам'ятати – використати – перевірити та послідовності їх проходження. Зрозуміло, чим вищий результат на кожній сходинці, тим вища якість навчання. І застосування різних форм і методів на кожній сходинці сприяє підвищенню якості навчання.

До основних форм і методів навчання, які сприяють підвищенню його якості відносять рольові ігри, ділові ігри, семінари, повторювально-узагальнюючі заняття, конференції, диспути, діалоги, проблемне навчання, самостійну роботу, індивідуальну роботу, творчі роботи, доповіді, повідомлення; тестування, програмований контроль, дослідну роботу та ін.

Крім того, варто пам'ятати про важливість у навчальному процесі магістрів-іноземців методів стимулювання і мотивації навчальної діяльності. До них належать методи формування пізнавальних інтересів і методи формування почуття обов'язку та відповідальності у навчанні.

Методи формування пізнавальних інтересів вимагають застосування певних прийомів, зокрема створення емоційно-моральних ситуацій, ситуацій цікавості, цікавих аналогій, здивування тощо та зіставлення наукових і життєвих тлумачень, наприклад, явищ природи, які сприятимуть виникненню зацікавленості та тривалішому запам'ятовуванню.

Важливим прийомом при цьому є яскрава мова викладача, що привертає увагу студентів та стимулює їх до навчання. Цінними методами

стимулювання інтересу до навчання можуть бути методи пізнавальної ділової гри, створення пізнавальної суперечки (навчальні дискусії, навчальні диспути) тощо.

Загалом, інтерес до навчання виникає не сам по собі; він залежить від потреб і мотивів, що спонукають людину до діяльності. Мотивація процесу навчання охоплює три групи мотивів: 1) зовнішні; 2) змагальні; 3) внутрішні. Внутрішні мотиви забезпечують найбільш стійкий інтерес до навчання. Тому акцент на них є необхідною передумовою продуктивної праці викладача, який використовуючи методи продуктивного і активного навчання, залучаючи магістрів-іноземців до експериментальної діяльності активізує, розвиває та поглиблює інтерес до предмета вивчення.

УДК 800(075.8)

Геннадій Онищенко, Олена Панченко

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, Україна

РОЛЬ І МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЛІНГВІСТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ

Gennadii Onyshchenko, Olena Panchenko

Oles Honchar Dnipropetrovsk National University, Ukraine

ROLE AND PLACE OF IT-TECHNOLOGIES IN FOREIGN STUDENTS LINGUISTIC TRAINING

Конкуренція у сфері освіти та сучасні науково-технічні досягнення вимагають від викладачів, особливо тих, хто працює з іноземцями, якнайширшого використання інформаційних технологій, що дає змогу побудувати для кожного студента «власну траєкторію самоосвіти». Як відомо, до таких навчальних інформаційних технологій належать комп'ютерні програми-тренажери; контролюючі програми; електронні словники, глосарії, довідники.

У ДНУ імені Олеся Гончара студентам-іноземцям пропонуються для організації самостійної роботи такі тренажерні програми, як, наприклад, навчання російської фонетики, тренування граматичної теми «Дієслова руху» тощо. До тренажерів висуваються такі вимоги, як максимально стисле формулювання теоретичного матеріалу для засвоєння, передбачення всіх можливих шляхів виконання практичних завдань за умови, що темп просування повинен визначатися самим студентом.